

РЕШЕНИЕ

№ 13313

гр. София, 31.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 156 СЪСТАВ, в публично заседание на десети юли през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ВА

при участието на секретаря СА
като разгледа докладваното от ВА Гражданско дело № 20221110154558 по описа за 2022 година

РЕШЕНИЕ

31.07.2023 г., гр. София

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, I I Г. О., 156-ти състав, в открито публично заседание на десети юли през две хиляди двадесет и трета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ВА

при секретаря СА, като разгледа докладваното от съдия ВА гр. дело № 54558/2022 г. по описа на СРС, за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 124 и сл. ГПК.

Подадена е искова молба от „ЙБ“ ЕАД срещу А. К. А., като се поддържа, че страните се намирили в облигационни отношения по които ответника бил в неизпълнение, като дължал следните суми: **1)** сумата от 125,10 лева – по договор за мобилни услуги № 620184662/06.07.2018 г. и допълнително споразумение към договора, за доставени и ползвани мобилни услуги за периода от 15.12.2019 г. до 14.04.2021 г., както и сумата от 104,14 лева – неустойка за разваляне на договора поради виновно неизпълнение; **2)** сумата от 36,11 лева, представляващи незаплатена цена на ползвани мобилни услуги за периода от 15.12.2019 г. до 14.04.2021 г. по договор за мобилни услуги № 621607919/18.05.2019 г., както и сумата от 99,06 лева – неустойка за разваляне на договора, поради виновно неизпълнение; **3)** сумата от 25,14 лева – дължими суми по договор за лизинг от 06.07.2018 г., представляващи незаплатени лизингови вноски за мобилни устройство XIAOMI Redmi 5

Plus 64 GB Dual Blue за периода от 15.12.2019 г. до 06.06.2020 г.; 4) сумата от 266,73 лева – по договор за лизинг от 18.05.2019 г. за незаплатени лизингови вноски за периода от 15.12.2019 г. до 18.04.2021 г. за устройство XIAOMI POCOPHONE F1 64 GB dual. Поддържа, че е предоставил мобилните услуги и устройствата по договорите, поради което му се дължали претендираните суми. Навежда доводи, че била издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК, която била връчена на длъжника по реда на чл. 47, ал. 5 ГПК, поради което имал правен интерес от предявения иск. Иска да бъде признато за установено, че ответника дължи претендираните суми, както и присъждането на сторените деловодни разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е подаден отговор на исковата молба, като претенциите се оспорват. Твърди, че от ангажираните по делото доказателства не можело да се направи извод, че размера на претенциите е доказан. Поддържа, че не е получавана далекосъобщителна услуга, поради което не се дължало и плащането на същата, което е аргументирано. Инвокира доводи, че дори да се приеме, че договорите за мобилни услуги действително са били сключени, то нямало данни, че общите условия са приети, поради което не били приложими в отношенията между страните, което обосновава. Излага съображения, че между страните нямало уговорени неустоечни клаузи, но дори да се приеме, че такива били налице, то последните били прекомерни. Твърди, че неустойката е нищожна, поради противоречие с добрите нрави, което аргументира подробно. Прави възражение за изтекла погасителна давност. Иска отхвърляне на претенциите, като претендира разноски.

Съдът, като съобрази правните доводи на страните, събраните писмени доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното:

СРС, 156-ти състав е сезиран с първоначално обективно, кумулативно съединени положителни установителни искове с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, във вр. чл. 415, ал. 1, т. 2 ГПК, във вр. чл. 229 ЗЕС, във вр. чл. 79, ал. 1 ЗЗД, чл. 92, ал. 1 ЗЗД и чл. 342, ал. 1 ТЗ.

Спорното материално право е обусловено от осъществяване в обективната действителност на следните материални предпоставки (юридически факти): 1) наличието на валидно възникнало облигационно между страните по договор за предоставяне на далекосъобщителни услуги; 2) ищецът да е предоставил на ответника далекосъобщителни услуги; 3) да е налице валидно уговорена неустоечна клауза; 4) ищецът да е упражнил надлежно правото си да развали договора, поради виновно неизпълнение от страна на ответника.

По отношение договорът за лизинг спорното материално право е обусловено от проявлението в обективната действителност на следните материални предпоставки (юридически факти): 1) наличието на валидно сключен договор за лизинг на мобилно устройство; 2) ищецът да е предоставил на ответника мобилното устройство за ползване.

От извършена служебно справка на основание чл. 23, ал. 6 ЗТРРЮЛНЦ се установява, че ищецът е променил търговската си фирма, като понастоящем същата е „ЙБ“ ЕАД (с предишна търговска фирма „ТБ“ ЕАД).

По делото са представени писмени доказателства, както следва:

- Договор за мобилни услуги № 620184662/06.07.2018 г. и допълнително споразумение към договора, сключени между А. К. А. от една страна в качеството на потребител и „ТБ“ ЕАД друга страна, в качеството на оператор. По силата на договора оператора предоставя на потребителя електронни мобилни услуги, а потребителят за задължава да заплаща последните, съобразно ползването им и уговорените в договора цени;

- Договор за Лизинг от 06.07.2018 г., сключен между „ТБ“ ЕАД от една страна, в качеството на лизингодател и А. К. А. от друга страна, в качеството на лизингополучател. По силата на договора лизингодателят предоставя за ползва на лизингополучателят устройство Xiaomi Redmi 5 Plus 64 BG Dual Blue, а лизингополучателят се задължава да заплаща уговорените по договора лизингови вноски. Съобразно чл. 4 от договора с подписването му лизингополучателят декларира и потвърждава, че е получил от лизингодателя устройството предмет на договора, което е във вид годен за употреба и е изрядно, като съответства на уговорените технически параметри и е комплектовано с всички документи, в това число и гаранционна карта;

- Договор за мобилни услуги № 621607919/18.05.2019 г., сключено между А. К. А. от една страна в качеството на потребител и „ТБ“ ЕАД друга страна, в качеството на оператор. По силата на договора оператора предоставя на потребителя електронни мобилни услуги, а потребителят за задължава да заплаща последните, съобразно ползването им и уговорените в договора цени;

- Договор за Лизинг от 06.07.2018 г., сключен между „ТБ“ ЕАД от една страна, в качеството на лизингодател и А. К. А. от друга страна, в качеството на лизингополучател. По силата на договора лизингодателят предоставя за ползва на лизингополучателят устройство XIAOMI POCOPHONE F1 64 GB dual, а лизингополучателят се задължава да заплаща уговорените по договора лизингови вноски. Съобразно чл. 4 от договора с подписването му лизингополучателят декларира и потвърждава, че е получил от лизингодателя устройството предмет на договора, което е във вид годен за употреба и е изрядно, като съответства на уговорените технически параметри и е комплектовано с всички документи, в това число и гаранционна карта.

Договорът за мобилни услуги е частен диспозитивен документ, който е подписан от страните, като при липсата на доказателства за неговата неавтентичност, последният обвързва страните с оглед обективирани в договора изявления и произтичащите от това права и задължения – арг. чл. 180 ГПК.

По правната си същност договорът за предоставяне на мобилни услуги представлявала двустранен, консенсуален, възмезден, комутативен договор по силата на който за мобилният оператор се пораждат следните облигационни задължения: **1)** да предостави „електронна съобщителна услуга“ по смисъла на § 1, т. 17 ДРЗЕС – т.е. услуга включваща пренос на сигнали по електронни съобщителни мрежи, включително услуги по преноса, осъществявани чрез мрежи за радиоразпръскване; **2)** да изпълни точно – в количествен, качествен и темпорален аспект с грижата на добрия търговец (арг. чл. 302 ТЗ), така че да осигури безпрепятствена възможност на насрещната страна да ползва реално от предоставената услуга. А за насрещната страна по договора се поражда задължението да заплати ползваното количество електронни съобщителни услуги – за мобилна телефония, мобилни съобщения и мобилен интернет.

Настоящият съдебен състав счита, че по делото не са ангажирани никакви доказателства, че твърдените мобилни услуги са реално предоставени. Издаването на едностранно подписани от ищеца фактури и сметки, каквито са представени в хода на производството, нямат доказателствената сила да установят пълно и главно обстоятелството, че ответникът реално е ползвал мобилните услуги, респ. че е имал възможност да ги ползвал, поради което същият **не дължи** да заплати съответното потребление или абонаментен план. Тъй като ищецът носи доказателствената тежест да

установи този факт пълно и главно, то с оглед неблагоприятните последици на доказателствената тежест, настоящият съдебен състав следва да приеме неустановеният факт за неосъществил се в обективната действителност – арг. чл. 154, ал. 1 ГПК. Този извод на настоящият съдебен състав се извежда и *ex definitione* от определителната правна норма на § 1, т. 17 ДРЗЕС, според която „електронна съобщителна услуга“ е услуга, обичайно предоставяна по възмезден начин, която изцяло или предимно включва пренос на сигнали по електронни съобщителни мрежи, включително услуги по преноса, осъществявани чрез мрежи за радиоразпръскване, без да се включват услуги, свързани със съдържанието и/или контрола върху него. В обхвата на електронните съобщителни услуги не се включват услугите на информационното общество, които не се състоят изцяло или предимно от пренос на сигнали чрез електронни съобщителни мрежи. Тоест по дефиниция ищецът, следва да установи, че е предоставил възможността ответника да ползва съответната мобилна мрежа до която е доставил сигнал, радиоразпръскване и т.н.

Следователно, тъй като не са доказани материалните предпоставки обосноваващи претенцията по исковете за заплащане на цената за ползвани мобилни далекосъобщителни услуги, то същите се явяват неоснователни и като такива трябва да бъдат отхвърлени.

Претенцията за заплащане на неустойката е обусловена от доказването, че между страните е имало валидно възникнало облигационно отношение на основание твърдения договор, което ищецът да е развалил, поради което съобразно клаузите на договора да се дължи неустойка за разваляне – неправилно именувана от ищеца неустойка за прекратяване, тъй като твърдяното неизпълнение на договора обуславя неговото разваляне, а не прекратяването му. В случая липсват доказателства, че договорът за мобилни услуги е развален по реда на чл. 87 ЗЗД, респ. въз основа на договорна комисорна клауза. Нещо повече, с оглед липсата на доказване от страна на ищеца, че е изпълнил задължението си да предостави на ответника уговорените мобилни услуги, то следва да се приеме, че същият не е бил изправна страна, а договорът може да бъде развален само от изправната страна. При това положение, доколкото съдът следва да приеме недоказаните обстоятелства за несъществуващи в обективната действителност (арг. чл. 154, ал. 1 ГПК), то предявената претенция се явява неоснователна и като такава следва да бъде отхвърлена.

По отношение претенциите за заплащане на незаплатени лизингови вноски за предоставени устройства, съдът като взе предвид събраните по делото доказателства по отделно и в тяхната съвкупност намира следното:

Договорът за лизинг е частен диспозитивен документ, който е подписан от страните, като при липсата на доказателства за неговата неавтентичност, последният обвързва страните с оглед обективирани в договора изявления и произтичащите от това права и задължения – арг. чл. 180 ГПК.

В случая с оглед неоспорената клауза на чл. 4 от договорите и при извършено граматическо, систематично и телеологическо тълкуване, съдът намира, че претенцията е доказана в достатъчна степен, за да изпълни стандарта на доказателствената тежест за пълно и главно доказване. Тоест – по делото в достатъчна степен ищецът е доказал факта на предаването на лизинговите вещи за ползване.

По делото не са ангажирани, респ. събрани доказателства, че ответникът е заплатил дължимите суми, поради което и с оглед неблагоприятните последици на доказателствената тежест, съдът е длъжен да приеме недоказания факт за неосъществил се в обективната действителност – арг. чл. 154, ал. 1 ГПК.

В частта, с която пренциите са уважение – по отношение на лизинговите вноски, съдът намира, че следва да разгледа надлежно въведеното възражение за погасителна давност.

Въпросът дали вземането се погасява с общия петгодишен давностен срок по чл. 110 ЗЗД, или с кратката тригодишна давност по чл. 111 ЗЗД, предполага отговор на въпроса дали престацията на лизингополучателя има характеристика на периодично вземане, включително съобразно посочените по-горе правни характеристики на периодичните престации.

Като обективна търговска сделка с договора за финансов лизинг лизингополучателят се задължава да придобие една вещь от трето лице, при условия посочени от лизингополучателя, като предостави вещта за ползване срещу заплащането на лизингова цена (възнаграждение). При договора за финансов лизинг е налице съчетание на елементи от договора за поръчка и от договора за наем. По своите правни последици същият е близък до договора за продажба на изплащане срещу запазване на собствеността (макар да се забелязват и съществени отлики), като може да се разглежда и като форма на предоставяне на целево инвестиционно кредитиране. Въпреки че посоченото съчетание – на елементи от други договори, не е налице при договора за оперативен лизинг, това не би могло да доведе до различен извод при отговора на въпроса дали вземането на лизингодателя има периодичен характер. Това е така, тъй като обичайно в договорната практика – в договорните клаузи и погасителния план към договора, плащането на лизинговите вноски е периодично, с падеж, който настъпва през предварително определени интервали от време, при предварително определен размер на плащанията, като се касае за повтарящо се изпълнение на парични задължения, имащи единен правопораждащ факт – сключения договор за финансов лизинг.

В нормата на чл. 345, ал. 1 ТЗ, приложима и при двата основни вида договора за лизинг – оперативен и финансов, е регламентирано, че лизингополучателят има задълженията на наемател по чл. 232 ЗЗД и чл. 233, ал. 2 ЗЗД. Налице е изрично препращане към основното задължение на наемателя за заплащане на наемна цена – чл. 232, ал. 2 ЗЗД, както и към други законови разпоредби в ЗЗД, уреждащи наема на вещи, с изключение на тези, чието съответно приложение е изрично изключено – чл. 347, ал. 2 ТЗ. Тоест, основното задължение на лизингополучателя за плащане на лизингови вноски, така както и основното задължение на наемателя, има характер на периодично плащане, включително като се вземат предвид изложените по-горе характеристики на периодичната престация. Следователно вземането на лизингополучателя за погасява с кратката тригодишна давност, съобразно разпоредбата на чл. 111, б. „в“ ЗЗД – така напр. **Решение № 77 от 13.07.2017 г. на ВКС по т. д. № 84/2016 г., II т. о., ТК; Решение № 16 от 9.05.2017 г. на ВКС по гр. д. № 50185/2016 г., I г. о., ГК**. Изводът не се променя от въпросите и проблемите, свързани със счетоводните измерения на финансовия лизинг, в това число и с оглед Регламент (ЕО)1725/2003 на Комисията относно приемането на някои международни счетоводни стандарти, изменен с Регламент (ЕО)1004/2008. Счетоводните стандарти и практики не могат да служат като аргумент за това дали едно вземане е с периодичен характер по своята правна характеристика. Също така счетоводните стандарти и практики не могат да определят и въпроса за приложимата давност, респ. кога започва да тече срокът, кога изтича и т.н. Касае се за правни изводи, които зависят от правилното приложение на материалния закон, а не до счетоводни въпроси, от които зависи приложението на релевантните правни норми.

Следователно към вземанията по договора за лизинг е приложима кратката погасителна давност по чл. 111, б. „В“ ЗЗД. Въпреки това настоящото производство е образувано при условията на чл. 422, ал. 1 ГПК, поради което претенцията е по силата на регламентираната в посочената норма фикция се счита предявена от 04.02.2022 г., т.е. всички вземания преди 04.02.2019 г. са погасени по давност – принципно, без да се отчита изобщо приложимата в случая императивна норма на чл. 3 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, която следва да се вземе предвид във връзка с периода на извънредното положение и спирането на теченето на давностни срокове. При това положение, тъй като настоящите вземания обхващат период след 04.02.2019 г., следва да се приеме, че вземанията не са погасени по давност, поради което и възражението за погасителна давност е неоснователно.

Следователно исковете за заплащане на лизингови вноски са основателни и като такива следва да бъдат уважени.

При този изход на правния спор с правна възможност да претендират разноски разполагат и двете страни.

Ищецът е поискал присъждането на деловодни разноски, като е доказал, че действително е сторил такива, поради което и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, съобразно уважената част от исковете следва да му се присъди сумата от 453,63 лева, представляващи деловодни разноски и заплатено адвокатско възнаграждение за първоинстанционното и заповедното производство.

Ответникът е поискал присъждането на деловодни разноски, като е предоставил договор за правна защита и съдействие, като е предоставена правна помощ при условията на чл. 38, ал. 1, т. 3 ЗАдв., поради което съобразно отхвърлената част от исковете и на основание чл. 78, ал. 3, във вр. чл. 38, ал. 1, т. 3 ЗАдв., във вр. чл. 36 ЗАдв. в полза на адв. К. Г следва да се присъди сумата от 222,11 лева, представляващи дължимо адвокатско възнаграждение за предоставена безплатна правна помощ за първоинстанционното производство.

Така мотивиран, Софийският районен съд

РЕШИ:

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на А. К. А., ЕГН: *****, с адрес: гр. София, ул. ...., **че дължи на „ЙБ“ ЕАД** (с предишна търговска фирма „ТБ“ ЕАД), ЕИК: ....., със седалище и адрес на управление: гр. София, ..., на основание чл. 422, ал. 1 ГПК, във вр. чл. 415, ал. 1 ГПК, във вр. чл. 342 ТЗ, **сумата от 25,14 лева** – представляващи незаплатени лизингови вноски за устройство XIAOMI Redmi 5 Plus 64 GB Dual Blue за периода от 15.12.2019 г. до 06.06.2020 г. по договор за лизинг от 06.07.2018 г., както и **сумата от 266,73 лева**, представляващи незаплатени лизингови вноски за мобилно устройство XIAOMI POCOPHONE F1 64 GB dual за периода от 15.12.2019 г. до 18.04.2021 г. по договор за лизинг от 18.05.2019 г., ведно със законната лихва върху двете главници от 04.02.2022 г. (датата на подаването на заявлението за издаване на заповед за изпълнение) до окончателното плащане, за които суми е издадена Заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК от 23.03.2022 г. по ч. гр. д. № 5547/2022 г. по описа на СРС, II Г. О., 156-ти състав.

ОТХВЪРЛЯ предявените искове от „ЙБ“ ЕАД (с предишна търговска фирма „ТБ“ ЕАД), ЕИК: ....., със седалище и адрес на управление: гр. София, ...,

срещу А. К. А., ЕГН: *****, с адрес: гр. София, ул. ...., за признаване за установено на основание чл. 422, ал. 1 ГПК, във вр. чл. 415, ал. 1, т. 2 ГПК, във вр. чл. 229 ЗЕС, във вр. чл. 79, ал. 1 ЗЗД, чл. 92, ал. 1 ЗЗД, **че** А. К. А., ЕГН: ***** **дължи на** „ЙБ“ ЕАД (с предишна търговска фирма „ТБ“ ЕАД), ЕИК: ....., **сумата от 125,10 лева** – цена на доставени мобилни услуги за периода 15.12.2019 г. до 14.04.2021 г. по договор за мобилни услуги № 620184662/06.07.2018 г. и допълнително споразумение към договора, както и **сумата от 104,14 лева**, представляващи неустойка за разваляне на договор за мобилни услуги № 620184662/06.07.2018 г. и допълнително споразумение към договора, поради виновно неизпълнение, както и **сумата от 36,11 лева**, представляващи цена на незаплатени мобилни услуги за периода от 15.12.2019 г. до 14.04.2021 г. по договор за мобилни услуги № 621607919/18.05.2019 г., както и **сумата от 99,06 лева** – неустойка за разваляне на договор за мобилни услуги № 621607919/18.05.2019 г., поради виновно неизпълнение, за които суми е издадена Заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК от 23.03.2022 г. по ч. гр. д. № 5547/2022 г. по описа на СРС, II Г. О., 156-ти състав.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК А. К. А., ЕГН: ***** **да заплати на** „ЙБ“ ЕАД (с предишна търговска фирма „ТБ“ ЕАД), ЕИК: ....., **сумата от 453,63 лева**, представляващи деловодни разноски и заплатено адвокатско възнаграждение за първоинстанционното и заповедното производство.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3, във вр. чл. 38, ал. 1, т. 3 ЗАДв., във вр. чл. 36 ЗАДв ЙБ“ ЕАД (с предишна търговска фирма „ТБ“ ЕАД), ЕИК: ..... **да заплати на** адв. К. П. Г-Б, л. № от САК – 1100596210, **сумата от 222,11 лева**, представляващи дължимо адвокатско възнаграждение за предоставена безплатна правна помощ за първоинстанционното производство.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в двуседмичен срок от съобщението до страните пред Софийският градски съд с въззивна жалба.

Препис от решението да се връчи на страните!

РАЙОНЕН СЪДИЯ:

Съдия при Софийски районен съд: _____